

Paulinus

CENTUM

ADAGIA MALABARICA

CUM TEXTU ORIGINALI ET VERSIONE LATINA

NUNC PRIMUM IN LUCEM EDITA

A P. PAULINO A S. BARTHOLOMAEO

CARMELITA DISCALCEATO

MALABARIAE MISSIONARIO

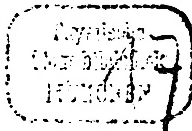

ROMAE

M. D. CC. XCI.

APUD ANTONIUM FULGONIUM

SUPERIORUM PERMISSU.

MONITUM AD LECTOREM

Adagia quae heic afferuntur in Malabaria inter gentiles & Chriſtianos S. Thomae nuncupatos obtinent, eaque adeo omnibus ſunt familiaria, ut etiam pueri ea ſemper in ore habeant. Plura fragmenta liturgica, mythologica, & hiſtorica, eaque ſelecta & ſincera ex Brahmanicis libris collecta auctor elucubrare animo conſtituit adiecto ſemper textu originalì in ſacra lingua Samſcrdamica litterali, aut vulgari gentilitia Malabarica. Opus triginta folia una cum animadverſionibus in textum conficiendis non excedet. Quare illi qui in ſocietatem adſciſci & ſubſcribere volent, Romae apud Antonium Fulgonium, Auguſtae Vindelicorum apud R. P. Bennonem a S. Apollonia Carmelitam Excalceatum in conventu Auguſtano, Viennae in Auſtria apud R. P. Alexium Carmelitam Excalceatum in ſuburbio Leopoldino, Pariſiis apud D. Abbatem Mercier de S. Leger in ſuburbio S. Germani in platea *Verneull n.* 71. ſubſcribere & ſocietatem inire poterunt.

ADAGIA MALABARICA

I. പഴെഞ്ചൊല്ലിൽ പൊയിയുണ്ടെങ്കിൽ പാലുംകൈക്കും.

Si adagio falsitas subesse potest, etiam lac amarum esse potest.

II. എല്ലാററിനെക്കാളും വലിയഅറിവുതമ്പുരാനെപ്പെടി

Omnium scientiarum scientia timor Dei.

III. ഇഹലൊകഭാഗ്യം ഭാഗ്യമല്ലാപരലൊകഭാഗ്യം ഭാഗ്യം

Huius mundi felicitas non est felicitas, caeli felicitas, vera felicitas.

IV. ചങ്ങാതിനന്നെങ്കിൽകണ്ണാടിവെണ്ടാ

Cui bonus socius, illi speculo opus non est.

V. കൈയ്യിൽനിന്നുവീണാൽഎടുക്കാംവായിൽനിന്നുവീണാൽഎടുത്തുകൂടാ

Res ex manu decidens colligi potest, verbum ex ore delapsum recipi nequit.

VI. കൊയ്യുപൊകാത്തപെൺക്കന്നൂറരിവാളുണ്ടായാലും ഫലമില്ലാ

Illi mulieri quae ad metendas fruges non pergit, etiam centum falces, inutiles sunt.

VII. ദൊഷത്തിൽദൊഷംകനദൊഷം.

Peccatum in peccato verum est malitiosum peccatum.

VIII. ഗുണത്തിൽഗുണംകനഗുണം.

Beneficium in beneficio verum est beneficium.

IX. കണ്ടറിയാഞ്ഞാൽപിന്നെഎല്ലാംകൊണ്ടറിയും.

Qui ſe ipſum noſcere neſcit, poſtea multa noſcere cogitur.

X. നിലച്ചുനിന്നാൽമലെക്കൊക്കും.

Qui firmiter ſtat, monti ſimilis eſt.

XI. എല്ലാവരുംപിടിച്ചാൽമലാപറിക്കും.

Omnibus ſimul unanimiter opus aggredientibus, nec montes reſiſtere poſſunt.

XII. അടിപിഴച്ചാലാനയുംവീഴും.

Falſo paſſu etiam elephas cadit.

XIII. പെൺചൊല്ലുകെട്ടാൽപെരുവഴിയിലകപ്പെടും.

Femineis verbis si deferas, mendicus ibis in forum.

XIV. കുറിപ്പിന്നുംകൊള്ളുംകുത്ത

Etiam laniſtae ſubinde obvenit ictus.

XV. കളവുകൊണ്ടുണ്ടാക്കുംപൊൾക്കഴുവെരുതുണ

Quando ex furto divitiae obvenient, patibulum ad eas auxilium erit.

XVI. മലർന്നുകിടന്നുതുപ്പിയാൽമാറത്തുവീഴും.

Si ſupinus iacendo exſpuas, ſputum in tuum pectus recidet.

XVII. ആനപ്പുറത്തിരിക്കുംപൊൾവെലിപൊളിക്കാം.

Dum elephanti inſidebis, vicini ſepes evellere poteris.

XVIII. തൊണികടന്നാൽതുഴകൊണ്ടുകൂലി

Traiecto flumine in cymba, remo naulon ſolvitur.

XIX. കൊഴിമുട്ടയുടപ്പാൻകുറുവടിവെണ്ട

Ad confringenda ova ſcipio nequaquam eſt neceſſarius.

XX. ആയിരംഎലികൂടിയാലുംഒരുപൂച്ചപിടിക്കില്ലാ

Nec quidem mille mures unam felem capiunt.

XXI. ചിരങ്ങുചൊറുകിപുണ്ണാക്കി

Scabiem perfricando ulcera efformavit. XXII.

XXII. ചൊല്ലുക്കൂടാതെപൊയാൽപല്ലുക്കൂടാതെവ
രും.

Qui absque obtenta licentia exit, sine dentibus revertitur.
Id est qui sine consilio prudentum rixae se ingerit, vapulat.

XXIII. അറിയാത്തഉണ്ണിചൊറിഞ്ഞാലറിയും.

Prius tibi incognitum puerum, obveniente eidem scabie cognosces.

XXIV. ആരുമില്ലാത്തസ്ത്രീക്കകാലപിശാശുനായക

Etiam omni omnino amasio destitutae puellae, saltem temporis doemon pro amasio attribuitur (nempe ab aliis feminis).

XXV. ആനമെലിഞ്ഞാലുംകൊട്ടിലിൽകെട്ടാറെയുള്ളു

Macrescat licet elephas, in stabulo tamen est alligandus.

XXVI. ആവതില്ലാഞ്ഞാൽഅരിശമില്ലാ

Nulla ira, dum aliquid fieri nequit.

XXVII. ചാട്ടത്തിൽപിഴച്ചാൽതീട്ടത്തിൽപൊകും.

Saltando subinde in stercus itur.

XXVIII. എലിപിടിക്കുന്നപൂച്ചകലവുംഉടക്കും.

Mures capiens felis vasa testacea rumpit.

XXIX. ആടിയകാലുംപാടിയനാവുംഒന്നുപൊലെ

Pes saltans, & lingua cantans, conveniunt.

XXX. ചുമടുചുമക്കുന്നവൻകിരീടംവച്ചാലാക

Laurus, aut corona baiulo non convenit.

XXXI. പട്ടിയൊടകളിച്ചാൽപീട്ടനാറും.

Ludendo cum cane, canini stercoris foetor est hauriendus.

XXXII. നാട്ടുവിട്ടരാജാവുംവീട്ടുവിട്ടപട്ടിയുംഒന്നുപൊ
ലെ

Rex extra regnum & canis extra domum, similes sunt.

XXXIII. വെള്ളം ഉള്ളെടത്തൊളം മീനം ചെല്ലും.

Quo fluit aqua, eo usque etiam pergunt pisces.

XXXIV. മെഴുകു ചെന്നെടത്തൊളം ഓടും ചെല്ലും.

Quousque cera, eo usque etiam cuprum penetrare solet (nempe in fundendo)

XXXV. മൂക്കകൊണ്ടുണ്ടാൽ വയറ നിറകില്ലാ

Si naso comedas, certe venter numquam replebitur.

XXXVI. മുതലക്കുഞ്ഞിനെ നീന്താൻ പഠിപ്പിക്കണൊ

Iuvenem crocodilum natare doces.

XXXVII. കൊവിൽവട്ടം ചെറുതെങ്കിലും പ്രത്യക്ഷം വലുത

Licet templum sit omnino parvum, miracula tamen sunt magna.

XXXVIII. ആനക്കാര്യത്തിൽ ചേനക്കാര്യം എന്തു

Quae comparatio elephantis ad rapam?

XXXIX. കുത്തിച്ചി മൂത്താൽ കുരങ്ങ

Scortum senex simia est.

XL. പെണ്ണെഴുത്തും കീരിപ്പയറ്റും ഒന്നു പോലെ

Femina scribens & lotor pugnans, similes sunt.

XLI. മീൻ വിക്കിലും മീറ വിക്കരുത

Etsi vendas pisces, non ideo debes vendere sordes.

XLII. തേങ്ങാ മടിയിൽ വെക്കാം തേങ്ങാമരം മടിയിൽ വെച്ചുകൂടാ

Nucem in sinu recondere possum, non autem arborem nucis.

XLIII. നായിക്കു മീശ വന്നാലും അമ്പട്ടന്നു ഉപകാരമില്ലാ

Quamvis cani accrescant mistaces, non tamen ideo proficit tonsor.

XLIV. ഗെഹവൻ വാക്കും തടിയിൽ കൊന്തു മീനം കുട ടപ്പൊകും.

In-

Inter aquilas etiam vespae volare volunt.

XLV. എപ്പൊഴും കാലക്കേടിനു ശംകിരും

Semper in miseria plus irae.

XLVI. കൊതിയെറിയാൻ ഗതിപിടിക്കില്ലാ

Avaritia sine remedio est.
Vel avaritiam numquam bonus sequitur status.

XLVII. പെടിച്ചാൻ പിടിക്കും

Ex timore tristitia. Vel, si timeas, contristaberis.

XLVIII. ഇണങ്ങിയാൽ ഒലാപെട്ടിയും കാട്ടരുതാ പിണങ്ങിയാൽ ഊരപെട്ടിയും കാട്ടരുതാ

Dum amas & confidis arcam in qua scripta & monumenta tua sunt, ne monstres, & dum litigas aut rixaris arcam posteriorem (posteriora tua) pariter monstrare non licet.

XLIX. തെറിക്കുത്തരം ചെക്കുത്തരം പത്തൽകൊണ്ടു

Scomati & dictério respondendum scipione.

L. കളിയിലും നാലൊന്നു കാര്യം

Etiam in ioco quarta pars ioci vera.

LI. അലക്കാൻ കൊടുക്കയും വെണം അതിന്മെൽ കിടക്കയും വെണം

Et lavandas dare vult vestes, & simul in ipsis dormire.

LII. മാനത്തെ മഴയും പെണ്ണിൻ പിള്ളയും എന്നൊപ്പൊഴൂ എന്നൊപ്പക്കില്ലാ

Caeli pluvia & fetus conceptio quando obventura sit, certo sciri nequit.

LIII. ആയിരം കൊണ്ടു തൊണിയും മറിക്കാതെ ഇരിക്കയില്ലാ

Etiam mille viris onusta navis fluctuat, & mergitur.

LIV.

LIV. കാക്കകുളിച്ചാൽ കൊക്കാകയില്ല

Quamvis corvus se lavet, non tamen ideo fiet *koka*, id est species quaedam Ibis albae avis.

LV. നീചൎക്കുചെയ്യുന്ന ഉപകാരംനീററിൽവരക്കുന്നവണ്ണം

Vilibus homuncionibus benefacere, & in aqua scribere, idem est.

LVI. ആയിരംപനകേറിയാലുംചന്തികീഴ്പ്പൊട്ടു

Mille licet palmas conscendas, posteriora tamen semper deorsum respicient.

LVII. മനസ്സുകൊണ്ടുമാലകെട്ടിയാൽ കഴുത്തിൽ ഇടുകയില്ല

Si mente & voluntate serta nectas, collo imponere haud poteris.

LVIII. ഓടിയാലുംഓടിച്ചാലുംകാലുകഴപ്പുഒന്നുപോലെ

Currenti & currentem prosequenti fatigatio pedum aequalis.

LIX. ഓടിച്ചെന്നുമൂന്നുമറിയുന്നതിനെക്കാൾനിന്നനിലയിൽഒന്നുമറികനല്ലു

Melius est in uno loco stabili casu revolvi, quam inde excurrendo tribus vicibus convolvi.

LX. ആനകൊട്ടുകിലുംആശകൊട്ടുകരുതു

Elephas licet te impellat, passioni tamen tuae ne cesseris.

LXI. ആററിൽകളയുന്നെങ്കിലും അളന്നുകളയണം

Quamvis in flumen proiicias, prius tamen dimetiendo proiice.

LXII. വെളുത്തിട്ടായാലും കറുത്തിട്ടായാലും പൂച്ചഎലിപിടിച്ചാൽമതി

Sive alba, sive nigra sit felis, sufficit ut mures capiat.

LXIII. കല്ലിൽമൂത്രിച്ചാൽകാലിൽതെറിക്കും

Super lapidem mingenti, urina in pedes resilit.

LXIV.

LXIV. മൂന്നടത്തു മുറുക്കിക്കെട്ടി ചൊല്ലിയെടക്കുത്തു

Tribus vicibus prius bene constringas, si certo loco pungere cupis.

LXV. കണ്ടമുള്ളു കളഞ്ഞാൽ കൊണ്ടമുള്ളുറാ

A te visas tolle spinas, atque sic quae te pungant, iam non tantae erunt.

LXVI. നേരൊപ്പമില്ലാഗുണം

Veritati nulla aequalis virtus.

LXVII. നെല്ലൊപ്പമില്ലാധനം

Oryzae nullus aequalis thesaurus (nempe quia panis eorum quotidianus est).

LXVIII. താനിരിക്കേണ്ടടത്തു താനിരിക്കാഞ്ഞാൽ താനിരിക്കെ ണ്ടടത്തു നായിരിക്കും

Nisi tu in tuo loco sedeas, in tuo loco & tui loco sedebit canis.

LXIX. ഉണ്ണുമ്പൊൾ ചുട്ടമീനും മൂത്താൽ കെട്ടുന്ന പെ ണ്ണും

Post prandium frixi pisces & senis puellae matrimonium.

LXX. മുത്തിവളൎത്തമക്കളാക

Basiando educati filii plerumque mali.

LXXI. കായെറിയാൽ കൊമ്പുതാഴും

Fructibus nimis onustus ramus inclinatur.

LXXII. കൂനിന്മേൽ പുറക്കുരുവ

Super gibbum apostema.

LXXIII. ഇരുട്ടുകൊണ്ടാടിച്ചാൽ വെളിച്ചംപൊക കാണാം

Quae in tenebris abscondisti, illucescente die apparebunt.

LXXIV.

LXXIV. ഉറങ്ങിയാൽ പുതപ്പിനെന്ത പൊരുള

Bene dormiens non habet opus cooperiri.

LXXV. പൊന്നുസൂചികൊണ്ടു കുത്തിയാലും കണ്ണു പൊട്ടി

ക്കും

Etiam aurea acu oculi expunguntur.

LXXVI. ആരും അറികയും അരുതാ ആനകഴുത്തിൽ ഏറ

കയും വെണം

Elephanto vehi vult, & videri non vult.

LXXVII. ആണത്തം വിട്ടാൽ കൊണത്തിരിക്കാം.

Perdito virilitatis honore, in angulo lateas.

LXXVIII. കണ്ണുറിവാൽ വഴിയാക്കിട്ട അപ്പം ചെറുതാക്കു

ന്നുണ്ടൊ

Anne ob defectum visus panis minor leviorque pinsitur?

LXXIX. ആറ്റിൽ കിടക്കുന്ന തൊണിയും വായിൽ കിടക്കുന്ന

നാക്കും ഉരുളാതെ ഇരിക്കയില്ല

Navis in flumine, lingua in ore moveatur, convolvatur, & erret est necesse.

LXXX. ഇല്ലാത്തു പറഞ്ഞു നിൽക്കുന്നതിനെക്കാൾ ഉള്ള

ത്തുപറഞ്ഞു മറികന്നല്ലൂ

Melius est cadere vera dicendo, quam stare falsa loquendo.

LXXXI. പണ്ടുണ്ടൊ പാണൻ പൊരുത്തുപൂട്ടി

Anne antiquitus sartores curam boum habuere?

LXXXII. നരനമറിയാ നിദ്രസുഖമറിയാ സിദ്ധാന്തിപ്പൂ

കറിയാ മൈഥുനം പഴിയറിയാ

Nec canos, nec somni voluptatem, nec obedientiam passioni deditus homo cognoscit, ut luxuria vel libido viam certam non novit.

LXXXIII.

LXXXIII. അരിശം പെരുത്താൽ ആയിസ്സിന്നാശ

Multa ira valetudini & vitae obeſt.

LXXXIV. മുമ്പിൽ പറയുന്നതു പിന്നെപ്പറയാഞ്ഞാൽ പിന്നെ

പറയുന്നത് പെരും പിത്തം

Niſi prius dicta poſtea redicas, poſteriora dicta plerumque ſtultitiam arguent.

LXXXV. ഒടിയും ചാടിയും വരുമ്പൊൾ ഒഴിഞ്ഞും കൊഴി

ഞ്ഞും നിൽക്കണം

Dum ſaltantes & currentes vides, via libera relicta tibi cave.

LXXXVI. പുരവെന്താലും തീക്കൂടാതെ കഴികില്ലാ

Flammis licet corripiatur domus, attamen igne opus eſt.

LXXXVII. ഉഴതചെയ്താൽ ഉണ്ടചെയ്യും

Qui ſibi arat, ſibi & metet.

LXXXVIII. ആയിരം കൂട്ടക്കാഴിയെഴുതിയാലും ആസനം

കണ്ണാകയില്ലാ

Pinge prout vis, & quantum vis, poſteriora tamen nec facies nec oculi erunt.

LXXXIX. കൊയിലകത്തകത്തും അങ്ങാടിയിൽപ്പാട്ടു

In curia ſecreta conſultatio, in foro cantilena.

XC. മക്കളില്ലാഞ്ഞാൽ മനൊവ്യഥ തന്നെ മക്കളുടെ ഗുണത്തെ

പൊരുത്തില്ലാഞ്ഞാൽ

Triſtis res ſine filiis eſſe, ſed triſtis etiam filios abſque bonis habere.

XCI. വിദ്യയില്ലാഞ്ഞാൽ മനൊവ്യഥ തന്നെ വിദ്യയുടെ ഗുണ

ത്തെ പൊരുത്തില്ലാഞ്ഞാൽ

Triſtis res ſcientias non poſſidere, ſed non minus triſtis res ſcientias abſque bonis poſſidere.

XCII.

XCII. നാരിയില്ലാത്താൽ വീടു ദുഃഖം നാരിക്കു ദുഃഖം

ദുർവാക്കുകളായാൽ

Tristis domus absque femina, tristis vero femina ubi multa verba aspera.

XCIII. ചുററക്കിൽ വാണിഭം പതിനെട്ടു

In amore mercimonia & contractus octodecim.

XCIV. പൊട്ടനെ ശിഷ്ടൻ ചതിച്ചാൽ ശിഷ്ടനെ ദൈവം

ചതിക്കും.

Si sciolus idiotam fallat, sciolum numen fallet.

XCV. ചാടിനടന്നാൽ ചാടിയിലകപ്പെടും.

Qui saltando incedit, saltando in fossam cadit.

XCVI. അപ്പൻ ആനകേറിയാൽ മകന്റെ ചന്തിക്കു ത

ഴമ്പു വരികയില്ലാ

Dum elephanto vehitur pater, filio nec callum, nec intertrigo obvenit.

XCVII. കട്ടിന്നാൽ കൂട്ടു ചാകയില്ലാ

Qui furtis vivit, non diu vivit.

XCVIII. കെറി മറിഞ്ഞു ഞാലി

Ascendit, inversus est, cadendo suspensus est.

XCIX. ഒഴുകന്നാററിൽ അഴുക്കില്ലാ

In currenti aqua non datur sordescens aqua.

C. കൊക്കിലാനാം സ്വരം രൂപം നാരീരൂപം പതിവ്രതം

വിദ്യാരൂപം പുരുഷാണാം ക്ഷമാരൂപം തപസ്വിനാം.

Bona merula ex cantu (ex voce), honesta mulier ex pudicitia, vir ex scientia, virtute praeditus homo ex patientia dignoscitur.

F I N I S.

